

Asbestikuitunäytteen ottaminen sisäilmasta

Varaa seuraavat näytteenottovälineet

- näytteenottopumppu (virtausnopeus tarkastettu laboratoriossa)
- polykarbonaattisuodattimia (halkaisija 25 mm tai 37 mm, huokoskoko 0,8 µm)
- tussi- tai kuulakärkikynä näytteiden numerointiin
- säädettävä jalusta, muoviletku, jatkojohto, näytteenotto-ohje ja -lomake
- 80 % etanoli/vesi ja nukkaamattomia pyyhkeitä pumppulaitteiston puhdistukseen
- tarvittavat suojarusteet

Yleisohjeet – Tutustu näihin ennen näytteenoton aloittamista

- Ottaessasi ilmanäytteitä suojaudu aina kuten tilassa olisi asbestia.
- Ennen ”puhtaan” tilan näytteenottoa varmista, että tila on kuiva, siisti ja alipaineistus on ollut päällä riittävän pitkään viimeisen pölyävän työvaiheen jälkeen.
- Ota vähintään yksi näyte kutakin asbestipurkutilaa (1 huone, osasto tai rajattu tila) kohden. Suuresta ja/tai sokkeloisesta tilasta tulee ottaa useampi näyte.
- Puhtaassa tilassa ilmanäytettä imetään:
 - Ø 37 mm:n suodattimen läpi vähintään 480 l virtausnopeudella 6-10 l/min tai
 - Ø 25 mm:n suodattimen läpi vähintään 230 l virtausnopeudella 2-6 l/min.
 - Näytteenottoaika vähintään 60 minuuttia.
- Näytteenotto ilmasta suoritetaan *aggressiivisesti* eli näytteenoton aikana kohteen pintoja harjataan esim. auton lumiharjalla kahteen kertaan näytteenoton alussa ja puolella välissä. Harjauksella jäljitellään tilan tavanomaista käyttöä, jotta mahdolliset asbestikuidut nousevat pinnoilta ilmaan.
- Varmista ettei harjasta aiheudu kontaminaatiota eri näytteenotto-paikkojen välillä. Yksi osasto/rajattu tila = yksi näytteenottopaikka. Puhdista pumppulaitteisto ennen näytteenottopaikan vaihtoa.

Näytteenotto

- Merkitse suodattimen koteloon näytetunnus.
- Aseta suodatinkotelo sopivalla menetelmällä n. 1,5 m korkeuteen (kuva 1).
- **Musta 25 mm suodatinkotelo:** Irrota mustasta suodatinkotelosta punainen korkki (outlet puoli) ja poista koko inlet-kappale (sinisen korkin puoli). Yhdistä kotelon kapeampi pää

AO23/ANi/20.6.2024 2(3)

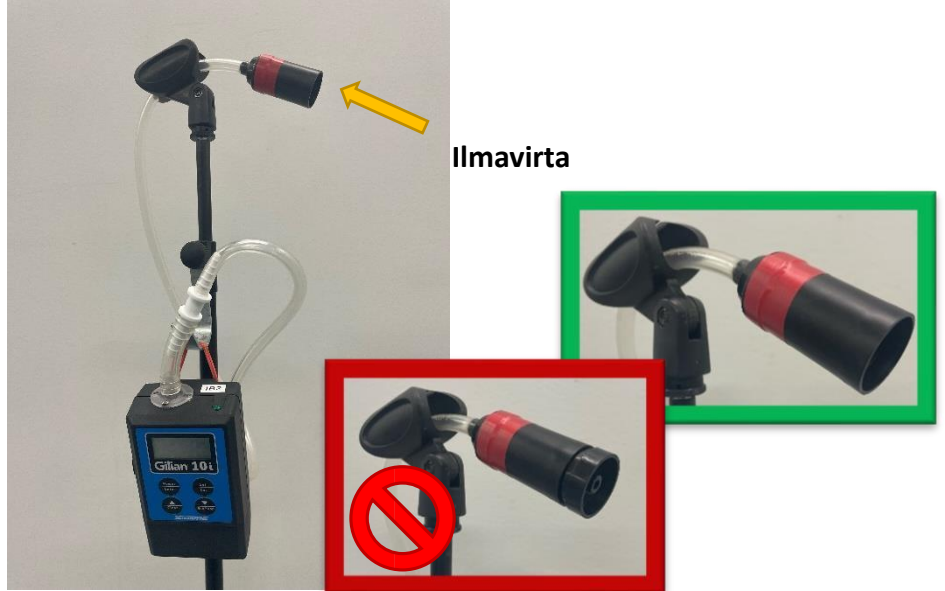
letkulla pumppuun ja aseta kotelo näytteenoton ajaksi avoin puoli loivasti alaspäin (kuva 2).
Kirkas 37 mm suodatinkotelo: Irrota kirkkaasta kotelosta punainen korkki (outlet puoli), poista kotelon inlet-kappale näytteenoton ajaksi (sinisen korkin puoli). Yhdistä kotelo letkuun. Aseta kotelo näytteenoton ajaksi avoin puoli loivasti alaspäin (kuva 3).

- Käynnistä pumppu (Welch-pumpuissa O/I-näppäin, Gilian-pumpuissa painamalla Run/Stop) ja merkitse muistiin näytteenottoaika ja käyttämäsi pumpun tunnus. HUOM! Gilian-pumppu tekee näytteenoton aikana toiminnan tarkastuksia ja ajoittain pysähtyy hetkeksi, mutta käynnistyy sitten uudelleen automaattisesti.
- Muista harjata näytteenottotilan pintoja (aggressiivinen näytteenotto).
- Näytteenoton päätyttyä sammuta ensin pumppu ja irrota suodatinkotelo vasta sen jälkeen. Tarkista, että suodattimella ei ole irtonaista pölyä, suodatinkalvo on ehjä, ja sulje suodatinkotelo tiivisti (kansiosa kiinni). Laita suodatinkotelo pieneen suljettavaan muovipussiin (esim. Minigrip). Käsittele suodatinkoteloä varovasti siten, että siihen ei kohdistu kolahduksia tai tärinää.
- Mikäli osa suodattimelle kertyneestä pölystä irtoaa ennen suodatinkotelon sulkemista (pölyä on suodattimella liikaa) tai suodatin on rikkoutunut, näyte tulee hylätä ja ottaa uudelleen. Tätä ennen on tarkistettava, onko tilan siivous ollut riittävää, ettei vastaava toistu.
- Täytä paperinen näytteenottolomake ja toimita se näytteiden mukana laboratorioon tai tee tilaus Labroc:n nettisivuilla OmaLabroc-palvelusta.
- Kirjaa näytelomakkeelle
 - o Näytteenottopäivä ja näytteenottajan nimi
 - o Näytteenottoaika, näytteenoton kesto tai alkamis- ja päättymiskellonaika, ilmavirtaus (l/min) ja kokonaisilmamäärä
 - o Näytteen tunnus sekä näytteeseen tai näytteenottoon mahdollisesti vaikuttaneet seikat
- Puhdista pumppulaitteisto aina näytteenoton jälkeen.

AO23/ANI/20.6.2024 3(3)

Kuva 1. Näytteenottolaitteisto koottuna.

Ilmavirta

Kuva 2. Gilian-pumppu ja musta suodatin. Irrota koko inlet-kappale.

Ilmavirta

Kuva 3. Welch-pumppu ja läpinäkyvä Ø 37 mm:n suodatin. Irrota kapselista sinikorkkinen inlet-osa.